

*Varautuminen
kylän kannalta*

24.3.2026

SILMU-kylät
SILMU-byar

Sisältö

- Varautuminen
- Yksilön varautuminen
- Yhteisön varautuminen
- Mitä varautuminen kylässä tarkoittaa?
- Roolit
- Osa-alueet
- Esimerkkejä
- Miten voi aloittaa oman varautumissuunnittelun kylässä

*Varautumien
kuuluu kaikille.*

Sähkökatkot, myrskyt, vesihuolto, tietoliikennehäiriöt, kriittisten palvelujen kuormitus häiriötilanteessa...

Kyse ei ole pelottelusta, vaan "arjen varmistamisesta".

Yksilön ja yhteisöjen rooli korostuu aina, jos viranomaisresurssit ovat rajalliset.

Järjestöt/yhdistykset ovat tärkeä kumppani haavoittuvuuden tunnistamisessa ja ihmisten auttamisessa.

*72 tuntia
varautumissuositus*

SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ

72 tuntia varautumissuositus

Konseptin ydin

- Omatoiminen varautuminen 3 päivän ajaksi.
- Antaa kansalaisille selkeää ja realistinen tapa varautua.
- Kaikille kotitalouksille.
- Oppaat, ajankohtaista... [72 tuntia on varautumissuositus kotitalouksille.](#)
- Suomi + selkosuomi, svenska + lättläst, english.

Aiheet

- Sähkökato
- Kotivara
- Vesi
- Sisälle suojautuminen
- Henkinen kriisinkestävyys
- Viestintä häiriötilanteessa ja oikea tieto
- Tietoturva
- Tartuntataudit

Mitä varautuminen kylässä tarkoittaa?

YHTEISÖN KYKY VASTATA
POIKKEUSTILANTEISIIN OMIN VOIMIN

Yhteisöjen varautuminen

Paikallisten yhteisöjen toimintakyky ja henkinen kriisinkestävyys ovat olennainen osa yhteiskuntamme kokonaisturvallisuutta.

On tärkeää, että kyläyhteisöillä on valmiudet toimia silloin, jos jotain poikkeuksellista tapahtuu.

Miten toimitaan esimerkiksi myrskyn jälkeen, pitkän sähkökatkon aikana tai silloin, kun tavanomaiset viestintäkanavat eivät toimi?

Kyläyhteisöllä on suuri merkitys myös turvallisuudentunteen vahvistamisessa.

Kyläyhteisön rooli

- Kylissä on olemassa valmiiksi sosiaalinen turvaverkko, joka nopeuttaa reagointia.
- Paikallistuntemus = suuri vahvuus.
  - Tiedetään ketkä tarvitsevat tukea.
  - Tiedetään missä riskipaikat sijaitsevat.

Keskeisiä varautumisen osa-alueita

- **Tieto ja viestintä:**

- Miten tavoitetaan kyläläiset, miten tiedonkulku toimii pitkäkestoisen sähkökatkon aikana.

- **Fyysiset resurssit:**

- Kokoonntumispaikat, laitteet (aggregaatit, deffa...), vesipisteet.

- **Osaaminen:**

- Kyläläisten taidot, vapaaehtoisten tehtävät, yhteiset toimintamallit.

- **Roolit ja vastuut:**

- Kuka tekee mitä, jos jokin tilanne yllättää.

Esimerkkejä/malleja

Esimerkkejä

- Kylätalot turvallisena kokoontumispaikkana.
- Yhteiset varusteet: kylän aggregaatti, pumput, laitteet...
- Ruoka ja energia: lähituottajien verkosto, toritoiminta, tuulivoima...
- Koulutusta kyläläisille: EA, alkusammutus, 72 tuntia...
- Yhteisöllinen palvelutuotanto: kyläavustajat, palvelupisteet...

Malleja

Ylä-Muuratjärvi

[Ylä-Muuratjärvellä ei tarvitse pärjätä yksin – kylätalon toiminta tuo iloa ja turvaa - Uutiset](#)

Kylien pelastusryhmät, Pohjois-Karjala

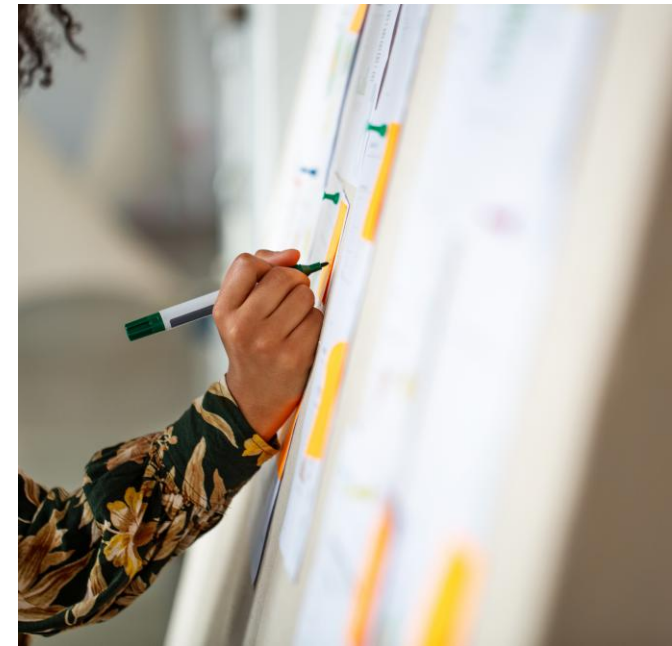
- Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
- Kylävara-hanketreffit elokuu 2025
- <https://www.youtube.com/watch?v=eaQz86wk-Gk>
- Kohdasta 58.00

Pohja eläväksi - kyläläiset rivitalopalossa kotinsa menettäneiden apuna

- Marianne Liitelä
- Kylävara-hanketreffit webinaari 14.11.2025
- <https://www.youtube.com/watch?v=oHSkJYqrFW4>
- Kohdasta 10.33

Suunnittelun ABC

Miten kylä voi aloittaa
varautumissuunnittelun?

A) Arjen riskien tunnistaminen

- Millaiset häiriöt ovat todennäköisimpiä?
  - Myrskyt
  - Tulvat
  - Verkkoyhteyksien katkeaminen.
  - Häiriöt sähköjakalessa.
  - Ongelmia vedenjakalessa.
- Jokin paikallinen riskitekijä?

B) Varautumisen perustyökalut

- Kyläsuunnitelma
  - Siihen liitetty kyläturvallisuussuunnitelma/varautumisosio.
- Resurssikartta
  - Mitä osaamista kyläläisillä on.
  - Mitä resursseja löytyy yhdistyksillä.
    - Kalustoa, tiloja
- **Näissä tarkkuutta!**
  - Yhteystietolistat, varustelistat, kyläturvallisuusvastaavan nimeäminen...

C) Nopeat alkutoimenpiteet

- Viestintäkanavat kuntoon.
  - Arkinen yhteydenpito ja kommunikaatio.
  - WhatsApp –ryhmä.
- Kokoonntumispaikan valinta.
  - Seurantalo/kylätalo.
  - Muu sopiva tila.

D) Yhteistyö kunnan ja muiden toimijoiden kanssa

- Kunta
  - Kunnan varautumisen vastuuhenkilöt.
- Hyvinvointialue
  - Pelastuslaitos
- SPR
  - VAPEPA
- Yhdistykset ja järjestöt
  - VPK
  - Martat
  - ...

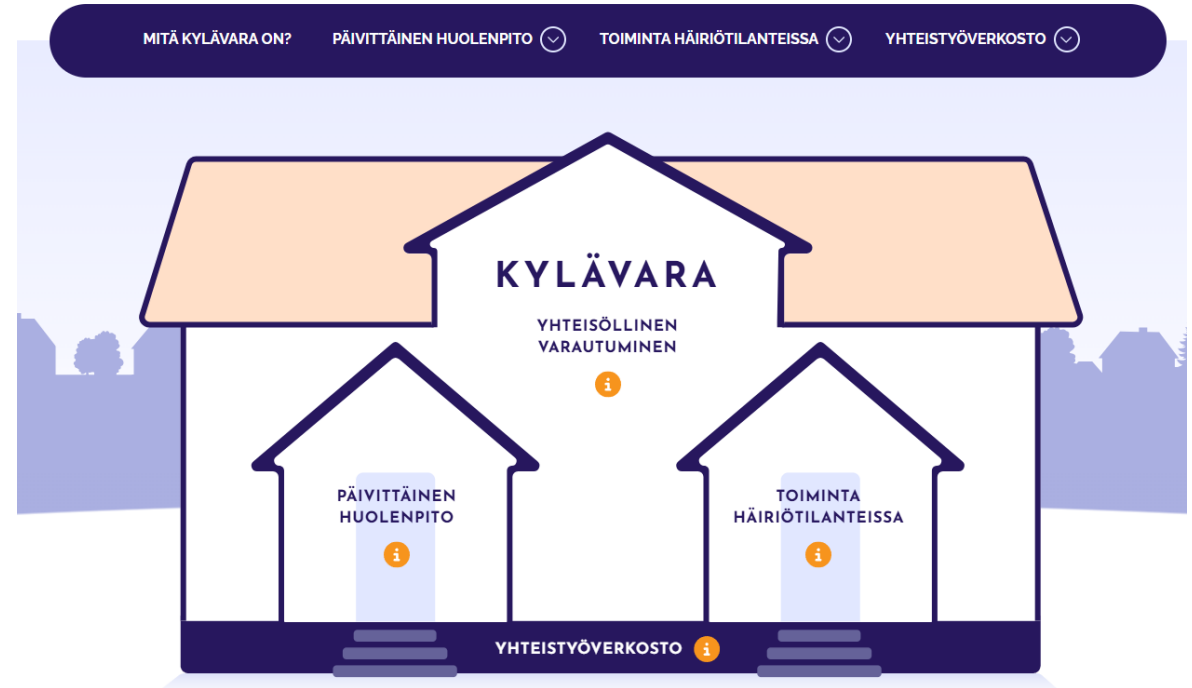

*Kylien ja
naapurustojen
varautumistyökalu*

SUOMEN KYLÄT RY

www.kylavara.fi

- Kylien yhteisöllisen varautumisen vahvistamiseksi.
- Käytännön ohjeita ja työkaluja kylätasolle ja viranomaisten kanssa tehtävään yhteistyöhön.
- Materiaalia, webinaaritallenteita, uutiskirje [Kylävara paikallisen varautumisen perustana - Suomen Kylät](#)

Yhteisöllisen varautumisen työkalupakki

Ohjeet ja materiaalit miten kylässänne voidaan:

- vahvistaa yhteisöllisyyttä, turvallisuuden tunnetta ja henkistä kriisinkestävyyttä
- pitää huolta niistä, jotka tarvitsevat apua ja tukea
- varautua etukäteen erilaisiin häiriöihin, kriiseihin, onnettomuuksiin ja poikkeusoloihin
- toimia, kun häiriötilanteet pitkittyvät ja 72 tunnin kotivara ei enää riitä
- vahvistaa varautumisyhteistyötä kunnan, pelastuslaitoksen ja muiden toimijoiden kanssa.

Turvaa ja taitoa kylälle

PIENHANKERAHOITUSTA JOPA 40 %
NYT ON AIKA TEHDÄ
KYLÄSTÄ TURVALLINEN JA ÄLYKÄS!

LEADER
SILMU

Euroopan unionin
osarahoittama

Lopuksi

Yhteisöllisyys lisää turvallisuutta ja selviytymiskykyä.

Varautuminen ei ole vain poikkeustilanteita varten – se on arjen sujuvuutta.

Pienet teot parantavat koko yhteisön kykyä selviytyä ja auttaa.

Varautuminen on jatkuva prosessi, ei kertaluonteinen projekti.

*Tehkää
kivoja asioita
yhdessä!*

Kiitos

Kyläneuvoja & hankekoordinaattori

Li-Marie Santala

040 158 8038

li-marie.santala@silmu.info

www.itukylat.fi

SILMU-kylät
SILMU-byar